

Nagasakiñ jaňlary...

Category: Kitapcy,Medisina,Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Nagasakiñ jaňlary... NAGASAKINIÑ JAÑLARY...

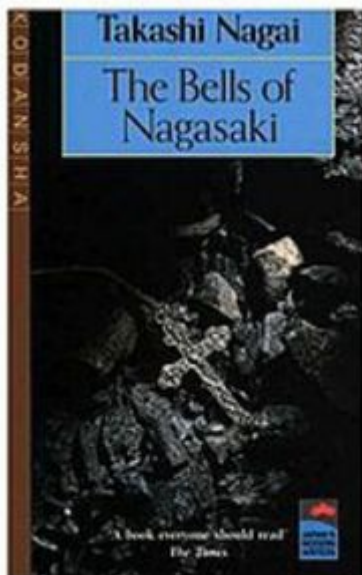


1945-nji ýylyň 9-njy awgust güni sagat 11:02-de Ýaponiýanyň Nagasaki şäherine ikinji atom bombasy atyldy. Birinji atom bombasy Hiroshima şäherine zyňylypdy (06.08.1945 ý.).

Nagasaki birinji 30 minudyň içinde 30 müň adam wepat bolupdy. Ýüz müňden gowrak ýaraly bardy. Ölmän galanlar radioaktiw şöhlesini alypdylar, soňky günlerde ölümler artmalydy.

Nagasaki uniwersitetiniň medisina fakultetiniň hassahanasy agyr ýykgynçylyga uçrapdy. Ol ýerde işleýän radiolog lukman Takasi Nagai ýaralanandygyna garamazdan ölmän galdy, işini dowam etdirmäge çalyşdy, soň bir kitap ýazdy: «Nagasakiñ jaňlary».

Bu kitaby okaň we Ýaponiýanyň şeýle çökder weýrançylyklardan nähili çykandygyny pikir ediň.



litmagazin

- **Ýapon ahlagy**

Ýapon ahlagynda ýalan sözlemek bolmaýar.

Ýapon ahlagynda jogapkärçilikden gaçylmaýar.

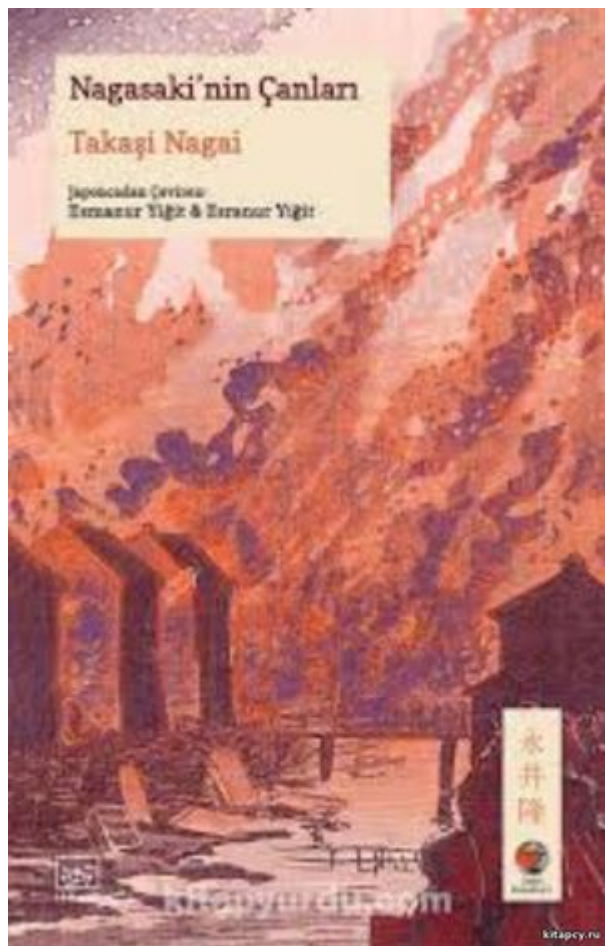
Ýapon ahlagynda çüýrük jaýlary gurjak bolýanlaryň berimini alyp, olara gurluşyk etmek üçin rugsat berilmeýär.

Ýapon ahlagynda «ýer titreme salgydyny» alyp, milliardlarça liranyň hasabyna ýol çekip öwünilmeýär.

Ýapon ahlagynda gurluşyk harytlarynyň ujundan çilip guran binalaryny reklama arkaly aldap satylmaýar.

Ýapon ahlagynda jaý-gurluşyk firmalary bilen öwünip hyzmatdaşlyk edýän ýolbaşçy ýok.

Ýapon ahlagynda ylymy gyrakladyp, her başa düşen betbagtlygy «takdyra ten berip» başdan sowýan döwlet ýolbaşçylary ýok.



- **Ahlagyň ýoly akyldan geçýär**

Elbetde, betbagtlyk juda çökder geldi. Iki gezek ýer titredi. On welaýatyň çäginde birgiden ýerler weýran boldy.

Ýöne alymlaryňyz bulary aýda-aýda dillerinden tüý çykdy, diňlediňizmi näme.

Ylymt gyraklatdyňyz. Berilýän duýduryşlara gulak germediňiz.

Ýer titremesinde wagt bilen ýaryş ömür bilen ölümiň aralygynda bolýar.

Birinji 12 sagat. Birinji 24 sagat. Birinji 36 sagat. Birinji 48 sagat.

Ýokduňyz-a. Nirede bolduňyz? Betbagtlyga gözegçilik etjek merkezleriňizem-ä ýok. Kim öldi, kim galdy, onam bileňzok.

Adamlar harabalyklaryň arasynda başa-baş galdylar. Soňundan herekete geçen bolýaňyz, ýöne gijä galdyňyz. Ýene ilki bilen özüňizi aklamakdan başga bilýän zadyňyz ýok.

Öz partiýaňyzdan bolmadyk şäher partiýalaryny günäkärleýärsiňiz, olaryň halka etjek kömeklerine böwet bolýarsyňyz, hamana olary öz eden kömekleriňiz ýaly görkezjek

bolýaňyz.

Bütün ýurt ýer titrän ýerlere eňdi, kömek etjek bolup çyrpyndy. Ýöne siz bireýýäm halk köpçüliginiň ynamyndan gaçdyňyz.

Döwlet edaralaryny öz partiýa organlaryňyza öwürdiňiz. Iş başarmaýan geleňsizlere «bizden» diýip, wezipa berdiňiz.

«Gyzyl ýarymaý» jemgyýeti ýaly gurama halk köpçüliginiň ynamyndan gaçypdy.

Haluk Leventiň “AHBAP” atly haýyr-sahawat guramasyna gelýän kömeklerij hetdi-hasaby ýokdy.

Ýer titreme çadyrlaryny-da gurmadyňyz-a.

Ölmän galanlar sowuk, açlyk, suwsuzlyk bilen gidişýär.

Sebitde ýag-ýangyç serişdeleri ýok, ýollar opurylyp ýatyr, aragatnaşyk kesildi.

Dört gün geçensoň az-kem essine gelinip başlandy.

Goşun bölümleriniň goldawy gijä galypdy.

Hünär edaralaryny gyrakladypdyňyz.

Inženerler, arhitektorlar, hekimler, şepagat uýalary kömek etmek üçin betbatlygyň bolan ýerlerine gitjek bolýardylar.

A siz häzirem özüňizi halka görkezmegiň gaýgysynda gezýäňiz.



• Öz islegiňiz bilen işden gidiň!

Siz – ähli ýolbaşçylar öz islegiňiz bilen arza ýazyp, işden gitseňiz gowy bordy.

Siziň ýeriňizde bir ýapon oturan bolsa, eýýäm öz janyna kast ederdi.

Bir nemes oturan bolsa, öz islegi bilen işden giderdi. Size-de derhal öz islegiňiz bilen işden gitmek gerek.

Bu bolýan zatlara gös-göni jogapkärdigiňizi indi kabul ediň. Ret edeniňiz, günäni başgalara yöňkäniňiz bilen jemgyýetin

wyždanyndan gutulyp bilmersiňiz.

Şu ýykan-ýumranlyklaryň barsy siziň eden etmişleriňiziň jemidir.

Kesekleriň astynda galyp ölen on müňlerçe adamymyzyň hasabyny nädip berersiňiz?

Olaryň üstüne täze jaýlar gurmaga haýsy wyždanyňyz ýol bererkä?

Ol ýerde başa düşen betbagtlyga döz geljek bolup urunýan adamlaryň derdini 10 müň lira berip giderip bilersiňizmi?

Işiňizden gidiň we bu jemgyýete hasap beriň.

Häzir nämäni pikir edýäniňizi biz bilýäs.

Şeýle uly betbagtlykdan nädende öz peýdaňyza köp ses alyp biljegiňiziň hasabyny edýärsiňiz.

Beýle mümkinçilik indi ýok, bilip goýuň.

Ölüler gürlemeýändir öýtmäň, gürleýändir. Ölüler hasabam sorap bilýär.

Saýlawlara garaşyp durmaň, işiňizden el çekiň. Bu jemgyýete indi hasap beriň. Iň bolmanda, iň bolmanda şuny bir ediň. Şuny ediň, onsoň bizem sizde wyždan bardygyna ynanalyň...

Erdal ATABEK.

erdalatak@gmail.com

«CUMHURIYET» gazeti, 13.02.2023 ý. Publisistika